

Vážená paní ministryně
Mgr. et Mgr. Věra Jourová
Ministerstvo pro místní rozvoj
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

V Praze dne 29. září 2014
Č.j.: 1231-14/EF

Věc:
**Návrhy České komory architektů na novelizaci zákona
č. 360/1992 Sb.**

Vážená paní ministryně,

v příloze posíláme návrhy České komory architektů na novelizaci zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

Předkládaný návrh nahrazuje návrh zasláný MMR dne 21. srpna 2014 pod jednacím číslem 1096-14/EF.

V úctě,

Ing. arch. Iván Dřívka
předseda České komory architektů

Na vědomí: Ing. Žanet Hadžič, Odbor stavebního řádu, Ministerstvo pro místní rozvoj, Staroměstské nám. 6, 110 15 Praha 1

NÁVRHY ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ NA NOVELIZACI ZÁKONA č. 360/1992 Sb.

1/ způsob výkonu povolání - § 14-15c zákona

- Aktuální znění:

§ 14

(1) Autorizované osoby vykonávají činnosti, pro které jim byla udělena autorizace, jako

- a) svobodní architekti nebo svobodní inženýři vykonávající činnost podle tohoto zákona,
- b) osoby vykonávající činnost podle živnostenského zákona,
- c) zaměstnanci v pracovním poměru, služebním, členském nebo jiném obdobném poměru,
- d) společníci veřejné obchodní společnosti.

(2) Autorizovaná osoba oznámí Komoře bez zbytečného prodlení způsob výkonu činnosti podle odstavce 1, jakož i změny tohoto způsobu.

§ 15

(1) Svobodný architekt nebo svobodný inženýr

- a) vykonává projektovou činnost a poskytuje související odborné služby nezávisle, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za odměnu,
- b) může současně vykonávat pouze činnost pedagogickou, přednáškovou nebo publikační, nesmí však vykonávat činnosti nebo zaměstnání, při nichž by ohrozil nezávislost svého postavení,
- c) je oprávněn zaměstnávat další osoby.

(2) Místem podnikání svobodného architekta nebo svobodného inženýra je místo podnikání zapsané v seznamu vedeném Komořou.

§ 15a

Sdružení

(1) Vykonávají-li svobodní architekti nebo svobodní inženýři povolání společně, upraví si vzájemné vztahy písemnou smlouvou (dále jen "sdružení"). Účastníky sdružení mohou být výlučně svobodní architekti nebo svobodní inženýři. Účastníci sdružení jsou povinni vykonávat povolání pod společným jménem.

(2) Sdružení musí mít společné místo podnikání.

§ 15b

Veřejná obchodní společnost založená za účelem výkonu povolání

(1) Vykonávají-li svobodní architekti nebo svobodní inženýři povolání jako společníci veřejné obchodní společnosti, musí být společníky pouze svobodní architekti nebo svobodní inženýři.

(2) Svobodní architekti nebo svobodní inženýři, kteří jsou společníky společnosti podle odstavce 1, vykonávají povolání jménem společnosti a na její účet.

§ 15c

Společnosti s ručením omezeným zřízené za účelem výkonu povolání

(1) Vykonávají-li autorizované osoby povolání jako společníci společnosti s ručením omezeným, zřízené za účelem výkonu povolání podle tohoto zákona, musí být v takové společnosti většinově zastoupeny autorizované osoby mezi společníky i mezi jednateli; má-li daná společnost jediného společníka nebo jednatele, může jím být pouze autorizovaná osoba.

(2) Autorizované osoby, které jsou společníky společnosti, vykonávají povolání jménem společnosti a na její účet; ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti autorizovaných osob za výkon povolání nejsou tímto ustanovením dotčena.

- Navrhované znění:

§ 14

(1) Autorizované osoby vykonávají činnosti, pro které jim byla udělena autorizace, jako

- a) svobodní architekti nebo svobodní inženýři vykonávající činnost podle tohoto zákona,
- b) osoby vykonávající činnost podle živnostenského zákona,
- c) zaměstnanci v pracovním poměru, služebním, členském nebo jiném obdobném poměru,
- d) společníci veřejné obchodní společnosti zřízené za účelem výkonu povolání (§ 15 b),
- e) společníci společnosti s ručením omezeným zřízené za účelem výkonu povolání (§ 15c).

(2) Autorizovaná osoba oznámí Komoře bez zbytečného prodlení způsob výkonu činnosti podle odstavce 1, jakož i změny tohoto způsobu.

(3) Autorizovaná osoba je oprávněna vykonávat činnost i kombinací více způsobů dle odst. 1 písm. b) až d).

§ 15

(1) Svobodný architekt nebo svobodný inženýr

- a) vykonává projektovou činnost, pro kterou mu byla udělena autorizace a poskytuje související odborné služby nezávisle, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za odměnu,
- b) může současně vykonávat pouze činnost pedagogickou, přednáškovou nebo publikační, nesmí však vykonávat činnosti nebo zaměstnání, při nichž by ohrozil nezávislost svého postavení,
- c) je oprávněn zaměstnávat další osoby.

(2) Místem podnikání svobodného architekta nebo svobodného inženýra je místo podnikání zapsané v seznamu vedeném Komorou.

§ 15a

Sdružení

(1) Vykonávají-li svobodní architekti nebo svobodní inženýři povolání společně, upraví si vzájemné vztahy písemnou smlouvou (dále jen "sdružení"). Účastníky sdružení mohou být výlučně svobodní architekti nebo svobodní inženýři. Účastníci sdružení jsou povinni vykonávat povolání pod společným jménem.

(2) Sdružení musí mít společné místo podnikání.

§ 15b

Veřejná obchodní společnost založená za účelem výkonu povolání

(1) Vykonávají-li svobodní architekti nebo svobodní inženýři povolání jako společníci veřejné obchodní společnosti, musí být společníky pouze svobodní architekti nebo svobodní inženýři.

(2) Svobodní architekti nebo svobodní inženýři, kteří Autorizované osoby, které jsou společníky společnosti podle odstavce 1, vykonávají povolání jménem společnosti a na její účet; ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti autorizovaných osob za výkon povolání nejsou tímto ustanovením dotčena.

§ 15c

Společnosti s ručením omezeným zřízené za účelem výkonu povolání

(1) Vykonávají-li autorizované osoby povolání jako společníci společnosti s ručením omezeným, zřízené za účelem výkonu povolání podle tohoto zákona, musí být mít v takové společnosti většiny ~~je podíl zastoupeny~~ autorizované osoby mezi společníky i mezi jednatelem; má-li daná společnost jediného společníka nebo jednatele, může jím být pouze autorizovaná osoba a

společenská smlouva nesmí obsahovat ustanovení, které by společníkům-neautorizovaným osobám umožňovala zablokovat rozhodování valné hromady společnosti.

(2) Autorizované osoby, které jsou společníky společnosti, vykonávají povolání jménem společnosti a na její účet; ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti autorizovaných osob za výkon povolání nejsou tímto ustanovením dotčena.

- Odůvodnění:

Rozlišení jednotlivých způsobů výkonu povolání je ze strany autorizovaných osob dlouhodobě chápáno nepřesně, nejasnosti jsou zejména (i) v chápání rozdílu mezi výkonem profese v rámci svobodného povolání na straně jedné a výkonem profese na základě živnostenského oprávnění na straně druhé; (ii) v tom, zda lze různé způsoby výkonu činnosti kombinovat; (iii) v nastavení pravidel pro výkon činnosti v rámci společnosti s ručením omezeným. Cílem navrhované úpravy je tyto nejasnosti odstranit.

2/ rozsah oprávnění krajinářských architektů - § 17 písm. c) zákona

- Aktuální znění - *vypracovávat projektovou dokumentaci zahradních a krajinářských úprav včetně územně plánovacích podkladů a příslušných částí územně plánovací dokumentace*
- Navrhované znění - *vypracovávat projektovou dokumentaci zahradních a krajinářských úprav a územních systémů ekologické stability včetně územně plánovacích podkladů a příslušných částí územně plánovací dokumentace (koncepce uspořádání krajiny, systémy sídelní zeleně) a dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí zahradních a krajinářských úprav (pro obor dle § 4 odst. 2c)*

- Odůvodnění:

- a) V roce 2008 byla provedena novelizace zákona č. 360/1992 Sb. a to zákonem č. 189/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Touto novelizací bylo provedeno zpřesnění působnosti jednotlivých oborů autorizací ustanovením § 4 odst. 2 v návaznosti na § 17 téhož zákona. Od účinnosti této novely krajinářští architekti nadále nemají oprávnění zpracovávat dokumentaci pro územní rozhodnutí umístující stavbu nebo terénní úpravy, které s navrhováním krajinářských a zahradních úprav souvisí, např. dokumentaci komunikací v parcích či drobných staveb s krajinnými úpravami souvisejících. Stavební úřady po stavebnicích vyžadují, aby dokumentace, v rámci nichž jsou navrženy tyto úpravy, zaštiťovali svým razítkem a odpovědností autorizované osoby s obory autorizace A.0 nebo A.1 a architekti s oborem krajinářská architektura pouze subdodávali části, které spadají do vymezení „zahradní a krajinářské úpravy“, byť tyto části tvoří převážnou část zakázky. To činí z autorizace pro obor krajinářská architektura autorizaci takřka bezcennou.

Česká komora architektů žádá, aby byl v souvislosti s výše uvedeným doplněn § 17 písm. c) doplněn o slova „**dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí**“ a architekti s oborem krajinářská architektura měli oprávnění zpracovávat dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí pro terénní úpravy a drobné stavby s těmito úpravami související.

- b) Česká komora architektů připravila nový autorizační řád, který je v současné době projednáván s Ministerstvem pro místní rozvoj. Tento nový autorizační řád počítá s tím, že dosavadní samostatná specializace „projektování územních systémů ekologické stability“ bude nově zařazena pod autorizaci „krajinářská architektura“. Proto je potřebné v zákoně výslovně zakotvit pravomoc krajinářských architektů zpracovávat dokumentaci územních systémů ekologické stability.

Česká komora architektů žádá, aby byl v souvislosti s výše uvedeným doplněn § 17 písm. c) doplněn o slova „**a územních systémů ekologické stability**“ a architekti s oborem krajinářská architektura měli oprávnění zpracovávat projektovou dokumentaci územních systémů ekologické stability.

3/ možnost distanční volby členů orgánů - § 25 odst. 4 písm. a) zákona

- Aktuální znění – *Valná hromada volí přímou a tajnou volbou na dobu tří let z řádných členů Komory členy představenstva, dozorčí rady a stavovského soudu a členy těchto orgánů také tajným hlasováním odvolává*
- Navrhované znění – *Členové představenstva, dozorčí rady a stavovského soudu jsou voleni z řádných členů Komory přímou a tajnou volbou na valné hromadě nebo distančním způsobem, přičemž podrobné podmínky pro oba způsoby voleb stanoví vnitřní předpis Komory. Členové představenstva, dozorčí rady a stavovského soudu jsou odvoláváni tajným hlasováním na valné hromadě.*
- Odůvodnění:
Ze členské základny ČKA dlouhodobě zaznívají požadavky na zavedení možnosti distančních voleb do orgánů Komory, dle vzoru některých zahraničních úprav, která by měla posílit mandát zvolených členů orgánů. Navrhované znění by Komoře umožnilo si v rámci svým vnitřních předpisů nastavit podmínky voleb, když variantami je volba na valné hromadě nebo volba distanční.

4/ platba členských příspěvků

- Aktuální znění:
neupraveno
- Navrhované znění:

§ 11

(1) Komora pozastaví autorizaci autorizované osobě

a) na dobu výkonu trestu odnětí svobody, ke kterému byla odsouzena za trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti, pro kterou jí byla autorizace udělena,

b) na dobu trvání trestu zákazu výkonu činnosti autorizované osoby,

c) na dobu trvání disciplinárního opatření, jímž byla pozastavena autorizace,

d) pokud o to autorizovaná osoba písemně požádá,

e) pokud je v prodlení s platbou členského příspěvku podle § 12 odst. 7 po dobu delší šesti měsíců a členský příspěvek neuhradí ani do jednoho měsíce od zaslání výzvy, a to až do okamžiku jeho uhrazení.

§ 10

(2) Komora odejme autorizaci tomu

a) kdo byl zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jehož způsobilost k právním úkonům byla omezena,

b) komu bylo Komorou uloženo disciplinární opatření odejmutí autorizace,

c) komu byla autorizace udělena na podkladě nesprávných nebo neúplných údajů,

d) kdo se písemně vzdá autorizace.

e) kdo je v prodlení s platbou členského příspěvku podle § 12 odst. 7 po dobu delší šesti měsíců a členský příspěvek neuhradí ani do jednoho měsíce od zaslání výzvy, byla-li mu v posledních pěti letech autorizace pozastavena v souladu s § 11 odst. 1 písm. e.

§ 12

(7) Autorizovaná osoba je povinna platit řádně a včas členské příspěvky.

Odůvodnění:

Dozorčí rada a Stavovský soud jsou dva komorové orgány, které v praxi vypořádávají případy nezaplacených členských příspěvků. Na základě mnohaletých zkušeností s těmito kauzami lze konstatovat, že přestože se jedná o víceméně jednoduché případy, ve kterých jde o zřejmé provinění s jasnými důkazy, zatěžují tyto kauzy oba orgány nadměrnou agendou spojenou s vypořádáním každého jednoho případu.

Během letité praxe byly zvažovány různé varianty, jak zjednodušit či pokud možno automatizovat řízení s neplatiči, ale stávající právní úprava neposkytuje téměř žádné možnosti, jak toho dosáhnout. Nezaplacení členského příspěvku je zákonem č. 360/1992 Sb. řazeno mezi běžná disciplinární provinění a podle toho musí být s každým neplatičem zacházeno :

- * každým případem se musí nejprve zabírat kancelář, která po uplynutí lhůty k zaplacení (28.2.) opakovaně obesílá dlužníky upomínkami,
- * po 30.6., kdy se nezaplacení příspěvku stává disciplinárním proviněním (§ 7 odst. 11 OJVŘ)
- * následně sestavuje seznam dlužníků, který předává Dozorčí radě,
- * Dozorčí rada musí připravit žalobní návrh pro každý jednotlivý případ, který předává StS,
- * StS zahajuje disciplinární řízení pro každý případ zvlášť,
- * každý disciplinárně obviněný musí být obeslán pozvánkami k jednání StS,
- * na závěr každého disciplinárního řízení se vynáší rozsudek.

Výše uvedený popis naznačuje, jak neúměrně mnoho času zaměstnanců Komory a členů orgánů zabere vyřízení případů s neplatiči členského příspěvku. Čas všech zúčastněných však stojí i peníze a v konečném součtu lze uvést, že vypořádání případu neplatiče vyjde Komoru mnohem dráž, než je samotná ušlá částka nezaplaceného členského příspěvku. Morálním paradoxem celé problematiky pak je fakt, že celé řízení s těmi, kdo vědomě porušují svou povinnost platit členský příspěvek, musí být uhrazeno z peněz těch, kteří svou povinnost řádně plní.

K obecnému popisu je třeba též uvést okruh neplatičů, kterých se naprostá většina případů týká. Nejedná se o osoby, které prostě „opomenou“ zaplatit včas příspěvek. Po uplynutí lhůty k zaplacení,

kteřou je 28.2. obesílá kancelář evidované dlužníky opakovaně dvěma upomínkami, na základě kterých valná část dlužníků svůj dluh do 30.6. vyrovná. K Dozorčí radě a následně k samotnému jednání Stavovského soudu (které bývá až kolem přelomu běžného roku do roku následujícího) se dostávají případy notorických neplatičů, kteří jsou si dluhů většinou vědomi, ale z různých subjektivních (často velmi bizarních) důvodů odmítají dluh řešit, z velké části trpí v otázce dluhů recidivou - dluží peníze za mnoho období a nedoplatek na příspěvcích spolu s nasčítaným penále tvoří i částky ve výši několika desítek tisíc korun. Také je třeba dodat, že každý, kdo se dostane do problémů, může požádat Představenstvo o odložení termínu platby příspěvku a to mu v odůvodněných případech vždy vyhoví. Musí se tak ale činit včas, v době k tomu určené. Mnozí neplatiči nechápou, že žádost o odložení platby podaná Představenstvu po mnoha měsících až v den konání jednání StS už nemůže mít vůči vzniklému provinění odkladný účinek.

Dle současné právní úpravy je nezaplacení členského příspěvku běžným disciplinárním proviněním, za které lze uložit jedno z disciplinárních opatření, pojmenovaných v § 20 Zákona č. 360/1992 Sb. Těmi jsou písemná důtka, pokuta, pozastavení autorizace na dobu určitou (1-3 roky) anebo odejmutí autorizace. Praxe ukazuje, že tato disciplinární provinění nejsou pro přestupek, kterým je nezaplacení příspěvku příliš adekvátní. Jelikož není jiný nástroj k dispozici a snažíme se o rozlišení závažnosti jednotlivých případů, jsou udělována disciplinární opatření víceméně v celém rozsahu. Je-li příspěvek uhrazen do doby jednání StS, může následovat jen písemná důtka či pokuta, v případech evidovaných dluhů za jeden rok či více let bývá autorizace pozastavována, v případě těžkých recidivistů, nejevících snahu problém řešit, dochází k odejmutí autorizace. Výsledkem pak je, že za nezaplacení členských příspěvků, které není z obecného pohledu nijak závažným přestupkem, jsou udělována stejná disciplinární provinění, jako za často mnohem závažnější disciplinární provinění na poli profesního či etického řádu.

Jelikož se v případech neplatičů členského příspěvku vždy jedná o de facto shodný přestupek s jasnými důkazy, měl by za takový přestupek následovat pro všechny i stejný trest, který by navíc byl jasně očekávatelný. Účinek takového trestu by pak měl být svázán s faktem evidence dluhu a měl by mít možnost pomínout v případě evidence jeho doplacení. Trest by měl jasně odlišit řádně platící od neplatičích a současně by neměl omezovat výkon profese i ve chvíli, kdy už dlužník své pohledávky vyrovná. Takové disciplinární opatření však dnes nemáme k dispozici – pozastavovat můžeme jen na dobu určitou (která neumí reflektovat případné uhrazení dluhu) anebo můžeme autorizaci odnímat, což je však nevratný krok, v obecných případech nepřiměřený.

Jednoduchým a jasně očekávatelným opatřením by tak mohlo být víceméně automatické pozastavení autorizace evidovaného dlužníka na dobu neurčitou, jejíž znovuoobnovení by bylo principiálně navázáno na vyrovnání všech dluhů, které jsou u neplatiče Komorou evidovány. Současně se navrhuje při opakování skutku v období pěti let autorizaci odejmout.

Současně navrhuje výslovné uvedení povinnosti platby členských příspěvků, která je s návrhem uvedeným výše svázána.